

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. liepos 27 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukaviniienės, Artūro Driuko ir Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), susipažinusi su 2023 m. liepos 17 d. paduotu **antstolio Sauliaus Virbicko** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo 2023 m. liepos 11 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Antstolis padavė kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo 2023 m. liepos 11 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje dėl antstolio veiksmų. Kauno apygardos teismas 2023 m. liepos 11 d. nutartimi panaikino Alytaus apylinkės teismo 2023 m. balandžio 6 d. nutartį ir išsprendė klausimą iš esmės – panaikino antstolio patvarkymo dalį, kuria nuspręsta vykdomąjį dokumentą grąžinti Valstybinei mokesčių inspekcijai su išieškojimo negalimumo aktu.

Antstolis kasaciniu skundu prašo panaikinti Kauno apygardos teismo 2023 m. liepos 11 d. nutartį ir palikti galioti Alytaus apylinkės teismo 2023 m. balandžio 6 d. nutartį.

Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, nustatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, jog turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Antstolio kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. CPK 638 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kas vykdomo procese yra išieškotojas dėl išieškojimų valstybės naudai: kai pagal vykdomąjį dokumentą turi būti išieškoma į valstybės biudžetą, valstybei atstovauja Valstybinė mokesčių inspekcija, išskyrus atvejus, kai įstatymuose nustatyti kiti subjektai, t. y. įstatymų leidėjas numato du valstybės atstovavimo jai išieškotojui kriterijus: 1) kai pagal vykdomąjį dokumentą turi būti išieškoma į valstybės biudžetą; arba 2) kai įstatymuose nustatyti kiti subjektai, nei Valstybinė mokesčių inspekcija. Kituose įstatymuose nėra nustatyta jokių kitų subjektų, kuriems Valstybė būtų suteikusi išieškotojo statusą baudžiamąja tvarka paskirtų baudų išieškojime.
2. Teismas, priėmęs apkaltinamąjį nuosprendį ir jį perdavęs antstoliui vykdyti, negali turėti išieškotojo statuso. Jeigu teismui vykdomo procese būtų pripažįstamas išieškotojo statusas, būtų pripažinta, kad teismas nebeturi nešališko šalių konfliktų arbitro statuso.
3. Baudžiamąja tvarka paskirtos baudos išieškojimą vykdo antstolis, tačiau tai nereiškia, kad antstolis yra išieškotojas. Šiuo atveju visos iš skolininko išieškosios lėšos privalo būti pervedamos į Valstybinės mokesčių inspekcijos sąskaitą. Norminiai teisės aktai nesuteikia antstoliui teisės būti išieškotoju valstybės naudai vykdomose vykdomosiose bylose, todėl šiuo atveju teismo motyvuose nurodytas antstolio ir išieškotojo statusas yra neteisingas.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. gruodžio 14 d. nutartį civilinėje byloje Nr. e3K-3-271-421/2022).

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Alė Bukaviniene

Artūras Driukas

Virgilijus Grabinskas